

Datum
2022-08-22

Diarienummer
KS-2022/1790.31

Handläggare
Maria Strandberg
Maria.Strandberg@huddinge.se

Mottagare
Kommunstyrelsen

Svar på remiss av Boverkets rapport (2021:27) Översikts- och regionplan i en digital miljö

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens beslut

Bifogat yttrande enligt bilaga 1 till kommunstyrelsens förvaltnings tjänsteutlåtande, daterat den 22 augusti 2022, överlämnas till Finansdepartementet som Huddinge kommuns svar på remissen av Boverkets rapport (2021:27) Översikts- och regionplan i en digital miljö.

Omedelbar justering av ärendet.

Sammanfattning

Boverket har redovisat ett regeringsuppdrag om hur översikts- och regionplaner bör utformas digitalt. Boverket föreslår ett tillägg i plan- och byggförordningen, som ställer krav på att översikts- och regionplaner ska kunna tillgängliggöras digitalt, samt ger Boverket rätt att besluta om standarder för utformningen av digitala översikts- och regionplaner. Förslaget bedöms effektivisera kommunernas arbete, samtidigt som det initialt medför en omställning av arbetssätt vilket ställer krav på tid och resurser.

Huddinge kommun ser i grunden positivt på Boverkets förslag att ta fram en nationell standard för digitala översikts- och regionplaner då det är angeläget att främja digitala arbetssätt. Dock anser kommunen att rapporten inte är helt tydlig i vad föreskrifterna kommer att innebära i form av anpassning för den enskilda kommunen och att en risk är att de kommer att begränsa möjligheten att anpassa innehållet utifrån lokala behov. Det vore därför önskvärt att en standard utvecklas och testas i praktiken innan tvingande föreskrifter kommer på plats.

Beskrivning av ärendet

Regeringen har en målsättning om en helt digital samhällsbyggnadsprocess och har gett Boverket ett regeringsuppdrag att verka för en effektiv och enhetlig tillämpning av plan- och bygglagen i en digital miljö. En del i uppdraget har varit att föreslå hur översikts- och regionplaner bör utformas digitalt samt hur informationen i översikts- och regionplaner kan struktureras på ett enhetligt sätt. Uppdraget har redovisats i en rapport som nu är ute på remiss.

HUDDINGE KOMMUN

Postadress
Huddinge kommun
Kommunstyrelsens förvaltning
141 85 Huddinge

Besök
Kommunalvägen 28

Tfn vxl 08-535 300 00

huddinge@huddinge.se
www.huddinge.se

Datum
2022-08-22

Diarienummer
KS-2022/1790.31

Rapporten innehåller ett förslag på tillägg i plan- och byggförordningen, som ställer krav på att översikts- och regionplaner ska kunna tillgängliggöras digitalt, samt ger Boverket rätt att besluta om standarder för utformningen av digitala översikts- och regionplaner. Förslaget är att kravet ska omfatta översikts- och regionplaner som påbörjas efter den 31 december 2026. Föreskrifterna kommer inte att ställa krav på nya informationsmängder i sig, utan kommunerna behöver precis som tidigare uppfylla de befintliga innehållskraven för översikts- och regionplaner i PBL.

Många översiktsplaner består idag av en textdel och en kartdel, där texterna är den dominerande informationsmängden. Det varierar från kommun till kommun hur väl text och karta är integrerade med varandra. För att stödja kommunerna i arbetet med digitala översiktsplaner har Boverket tagit fram en ÖP-modell, som erbjuder en databas och en struktur för att skapa enhetlig information i översiktsplanens geografiska planinformation, det vill säga planens kartdel. Boverket anger att trots att många kommuner upplever stöd av ÖP-modellen, har utvecklingen mot digitala översiktsplaner lett till att flera kommuner utvecklat egna informationsstrukturer och digitala lösningar, vilket är resurskrävande för kommunerna. En utvecklad version av ÖP-modellen bör därför ge stöd för att hela översiktsplanen kan hanteras och struktureras digitalt.

En standardisering av informationen i kommunernas översiktsplaner bidrar enligt Boverket till att digitaliseringens möjligheter kan nyttjas fullt ut. Enligt Boverkets rapport är de främsta nyttorna med enhetliga digitala översikts- och regionplaner att informationen kan återanvändas i efterföljande skeden, att det blir lättare att tolka planerna samt att det är möjligt att göra jämförande analyser. Förslaget bedöms effektivisera kommunernas arbete, samtidigt som det initialt medför en omställning av arbetssätt vilket ställer krav på tid och resurser.

Förvaltningens synpunkter

Huddinge kommun har med intresse tagit del av Boverkets rapport om översiktsplaner i en digital miljö. Kommunen instämmer i att det är angeläget att främja digitala arbetssätt. Boverkets befintliga ÖP-modell omfattar idag inte en struktur för alla delar en översiktsplan behöver behandla enligt lagstiftningen, utan enbart för geografisk information på karta. För de delar av planen som exempelvis behandlar nationella mål eller tematiska ställningstaganden, som inte direkt kan kopplas till en specifik geografisk plats och som vanligen redovisas i textform, finns ingen modell för hur informationen ska presenteras. Att ta fram en digital översiktsplan innebär därmed att kommunen behöver arbeta fram en egen struktur för att presentera innehållet, alternativt använda sig av någon av de plattformar som erbjuds av olika företag. Båda alternativen är resurs- och kostnadskrävande.

Kommunen är därför i grunden positiva till en modell för enhetlig standard eller struktur för all den information som behöver redovisas i en översiktsplan, och som ger stöd i hur planes textdelar kan integreras med den geografiska informationen. Kan Boverket erbjuda en användarvänlig modell eller plattform skulle det underlätta för kommunerna både att ta fram och i framtiden revidera sin digitala

Datum
2022-08-22

Diarienummer
KS-2022/1790.31

översiktsplan. Det är dock viktigt att en sådan struktur inte låser in kommunerna i en allt för detaljreglerad standard, utan fortsatt ger frihet och flexibilitet att utforma sin översiktsplan utifrån lokala behov.

Huddinge kommun har använt sig av Boverkets befintliga ÖP-modell i utvecklingen av kommunens digitala översiktsplan. Erfarenheten är att de kategorier modellen innehåller inte helt har stämt överens med vad kommunen sett behov av att redovisa på karta, då bedömningen varit att kategorierna antingen är för övergripande eller för detaljerade. För att bli funktionell för Sveriges 290 kommuner, med olika behov och förutsättningar, är det därför angeläget att fortsätta att utveckla modellen utifrån erfarenheter hos de kommuner som tillämpat den hittills. Kommunen ser det emellertid som mycket positivt att en databasstruktur tillhandahålls, då det sparar både tid och resurser att inte behöva bygga upp en sådan från grunden.

Boverket beskriver att en av målsättningarna med en standard för digitala översiktsplaner är att kunna utbyta information mellan kommuner samt att kunna göra samlade analyser på en nationell nivå. Kommunerna kan visserligen vara betjänta av en enhetlig informationshantering för att exempelvis kunna analysera och föreslå utvecklingsåtgärder för samband som överskrider kommungränser. Dock kan det finnas en risk i att standardisera strukturen för översiktsplaner utifrån nationella önskemål. Översiktsplanens syfte är enligt Boverket att vara kommunens avsiktsförklaring för den fysiska planeringen. Det vore olyckligt om möjligheterna för landets kommuner att tydligt meddela sin avsikt med utvecklingen begränsas på bekostnad av anpassning till önskan att göra nationella analyser.

Sammantaget anser Huddinge kommun att förslaget inte är helt tydlig i vad eventuella föreskrifter kring standard för digitala översiktsplaner kommer att innebära i för den enskilda kommunen. Boverket diskuterar inte i hur stor utsträckning informationen bör vara enhetligt utformad, och inte heller konflikten mellan enhetlighet och möjligheten till lokal anpassning. Kommunen ser därför att det vore önskvärt att en standard utvecklas, testas och utvärderas innan några tvingande föreskrifter kommer på plats.

Ekonomiska och juridiska konsekvenser

Kommunstyrelsens förvaltning bedömer inte att remissen av Boverkets rapport Översikts- och regionplan i en digital miljö har några direkta ekonomiska eller juridiska konsekvenser. Beroende på hur en eventuell kommande standard för digitala översiktsplaner utformas är det möjligt att den kommer att innebära en merkostnad för anpassning av Huddinges digitala översiktsplan, som för tillfället är under framtagande.

Datum
2022-08-22

Diarienummer
KS-2022/1790.31

Camilla Broo
Kommundirektör

Heléne Hill
Samhällsbyggnadsdirektör

Bilagor

Bilaga 1. Huddinge kommuns yttrande till Finansdepartementet

Bilaga 2. Boverkets rapport ”Översikts- och regionplan i en digital miljö”
(2021:27)

Bilaga 3. Komplettering till Boverkets rapport: ”Införande av krav på digitala
översikts- och regionplaner i plan- och byggförordningen”

Beslutet ska skickas till

Finansdepartementet